

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-972

19.10.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Næringsliv

Erstatningsoppgjør etter brann– avtalt forsikringssum?

Den 4.2.20 oppstod det brann i en lagerhall som sikrede leide. Utstyret som var oppbevart i bygget ble totalskadet. Skaden på utstyret ble meldt til selskapet, som etter en innhentet takstrapport kom til at tapt innbo og løsøre utgjorde kr 4 100 000. Erstatning ble utbetalt iht. til forsikringssummen, som var satt til kr 535 225 i forsikringsbeviset. Sikrede anførte at det hadde krav på utbetaling av forsikringssum på kr 2 000 000 og viste til vilkårene i avtalen, samt informasjon gitt av selskapet på tegningstidspunktet. Selskapet var uenig i en slik tolkning av vilkårene og fastholdt at det kun var tegnet forsikring for kr 535 225. Nemnda kom til at forsikringssummen ifølge forsikringsbeviset var kr 535 225, samt at det ikke var dokumentert at selskapet feilinformerte sikrede om forsikringssummen ved tegning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 535 225–2 000 000

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjør for innbo og løsøre etter brann i lagerhall.

Sikrede har tegnet næringsforsikring for eiendeler i Gjensidige Forsikring AS (selskapet). Forsikringsavtalen ble inngått i 2017.

Av forsikringsbeviset utstedt 27.5.19 fremgår følgende:

Hva er forsikret

Forsikringssted

Adresse er angitt under den enkelte bygning

Eiendeler i bygning 1, Bygningsnummer: xxx

Virksomhet: Anleggsvirksomhet , Anvendelse: Garasje

...

Tyverisikring, beskyttelsesklasse B0

- Maskiner, inventar og løsøre

(...)

Forsikringssum

535 224

Videre heter det i vilkårene under **Hvor gjelder forsikringen?**

Dekkes

- På forsikringsstedet
- I Norge for naturskadeforsikring

- I Norden med inntil kr 2 000 000 for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet.

Den 4.2.20 oppstod det en brann i en lagerhall sikrede leide. Alt utstyr sikrede hadde oppbevart i hallen ble totalskadet. Skaden ble meldt til selskapet, som innhentet en takstrapport over tapt innbo og løsøre. Konklusjonen var at antatt verdi på det som gikk tapt i brannen var ca. kr 4 100 000. Selskapet bekreftet 2.7.20 at det ville utbetale erstatning for utstyret, oppad begrenset til forsikringssummen på kr 535 225.

Sikrede klaget på oppgjøret 29.9.20. Sikrede viste til at det ikke var blitt utbetalt renter, og at selskapet måtte være ansvarlig for å dekke tap inntil kr 2 000 000 iht. forsikringsvilkårene.

Selskapet utbetalte renter 1.10.20, men avslo ytterligere krav om erstatning.

Sikrede klaget etter dette saken inn for sekretariatet for Finanskragenemnda.

Sikrede krever høyere erstatningsutbetaling og anfører forsikringsavtalen gir sikrede skadedekning for inntil kr 2 000 000 innen Norden, uavhengig av forsikringssummen i forsikringsbeviset. I denne saken er det dokumentert et skadeomfang som er over det dobbelte av denne summen. Sikrede mener derfor han har krav på ytterligere oppgjør fra selskapet for tap av utstyr i brannen. Sikrede vil anføre at dette også ble opplyst av ansatt ved selskapets distriktskontor da han i 2017 tegnet forsikringsavtalen og samtidig skiftet over alle sine forsikringer over fra et annet selskap. Det ble da opplyst til sikrede at han innenfor Norden alltid var dekket for skader inntil kr 2 000 000. I den grad dette er uklart, må avtalen tolkes i sikrede favør. Sikrede mener det ikke kan innfortolkes en forutsetning i avtalen om at en dekning på inntil kr 2 000 000 forutsetter en forsikringssum på kr 2 000 000 eller mer. Dette fremkommer ikke klart av vilkårene. Beløpet må forstås som en begrensning i det totale skadeomfanget, som i dette tilfellet er langt høyere.

Subsidiært anføres at selskapet i alle tilfeller har feilinformert om dette da alle forsikringer ble overflyttet og avtalen med innklagede ble inngått første gang i 2017. I krav om nemndsbehandling viser sikrede til at vedlagt erklæring fra selskapets representant underbygger den forståelse sikrede hadde av hvilken dekning han hadde for utstyret. Sikrede ble ikke tilstrekkelig orientert om dekningsgraden. Det må også anses uaktsomt av selskapet å ikke undersøke hvilke potensielle verdier sikrede hadde behov for å ha fullverdiforsikret. Selskapets fremgangsmåte må anses erstatningsbetingende.

Selskapet avviser krav om ytterligere erstatning og anfører at erstatningen er begrenset til forsikringssum for eiendeler som angitt i forsikringsbeviset. Den standardiserte teksten som gjelder for ting som er midlertidig borte fra forsikringsstedet, kan ikke forstås som at forsikringsdekningen uansett er kr 2 000 000.

Selskapet avviser at det er gitt gal informasjon. Forsikringsstedet i forsikringsbeviset er ved en feil oppført til sikredes privatadresse og skulle være angitt til skadestedet, som var der sikrede leide lokaler. Forsikringssum for maskiner, løsøre og varer gjelder derfor gjenstandene på skadestedet og tilsvarer forsikringssummen i forrige forsikringsselskap. Videre fremgår det av e-korrespondansen at kunderådgiveren har etterspurt informasjon fra kunde, samt tilbakemelding på hvilke forsikringssummer kunden ønsket. Forsikringen ble tegnet med bakgrunn i summen i forrige forsikringsavtale. Forsikringstaker har selv en plikt til å kontrollere forsikringsbeviset og kontakte selskapet hvis forsikringen ikke er i samsvar med forsikringsbehovet.

Finanskragenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for å utbetale erstatning på kr 2 000 000.

I sikredes forsikringsbevis er posten "Maskiner, inventar og løsøre" angitt med "Forsikringssum" kr 535 225. Forsikringssummen i en forsikringsavtale er det beløpet sikrede velger å forsikre sine

gjenstander for, og dette beløpet er også grunnlaget for premieberegningen. Forsikringssummen angir også maksimum for selskapets ansvar for de gjenstander den omfatter.

Dette gjelder selv om den forsikrede gjenstand har en høyere verdi.

Nemnda forstår situasjonen slik at forsikringsstedet i forsikringsbeviset ved en feil er angitt til sikredes privatadresse, og at dette er blitt endret til skadestedet hvor sikrede leide bygninger for sin virksomhet. Skaden inntraff da på forsikringsstedet og dekkes med den angitte forsikringssummen.

Sikrede anfører at vilkårpunktet om "Hvor forsikringen gjelder?" må forstås slik at avtalt forsikringssum for eiendelene var kr 2 000 000. Vilåret er formulert slik:

Hvor gjelder forsikringen?

På forsikringsstedet

I Norge for naturskadeforsikring

I Norden med inntil kr 2 000 000 for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet.

Vilkåret regulerer hvor forsikringen gjelder, og ikke forsikringssummen under avtalen. Første setning sier at forsikringen gjelder på "forsikringsstedet", som i dette tilfellet er skadestedet, jf. ovenfor. Tredje setning gir en "borteforsikring" for "ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet". De skadede gjenstandene befant seg på forsikringsstedet, jf. ovenfor, og er derfor ikke midlertidig "borte" fra forsikringsstedet. Denne dekningen kommer derfor ikke til anvendelse i saken her. Formuleringen "med inntil kr. 2 000 000" sier for øvrig at selskapets ansvar under borteforsikringen aldri kan bli høyere enn det angitte beløpet, men betyr ikke at selskapet alltid er ansvarlig for dette beløpet. Det dreier seg ikke om en forsikringssum, men en maksimumsgrense. At forsikringssummen i forsikringsbeviset går foran vilkårene følger også av at forsikringsbeviset er den individuelle avtalen med forsikringstaker og derfor går foran de standardiserte vilkårene dersom det er motstrid. Slik borteforsikringen er formulert mener imidlertid nemnda at det ikke er motstrid.

Sikrede anfører videre at selskapet feilinformerte om forsikringssummen ved tegning. Sikrede mener selskapet må anses erstatningsansvarlig etter arbeidsgiveransvaret for feil som ble begått av én av selskapets ansatte.

Sikrede har fremlagt en erklæring fra personen som solgte forsikringen. Han kan ikke bekrefte hva som ble sagt i telefonsamtalen som fant sted under tegning. Han erkjenner at han kan ha uttrykt seg uklart, eller at de kan ha snakket forbi hverandre, men anfører at han ikke direkte har sagt at avtalen dekket inntil 2 millioner. Han mener det "nå i ettertid fremstår klart at sikrede har hatt denne forståelsen av avtalen". Sikredes forståelse av avtalen er imidlertid ikke tilstrekkelig til at det foreligger uaktsomhet hos selgeren. Forsikringssummen i forsikringsbeviset er den samme forsikringssummen sikrede hadde i sitt forrige selskap, og dette taler derfor i retning av at det var denne summen sikrede avtalte med selskapet.

Nemnda har for øvrig i flere saker lagt til grunn at sikrede må forventes å lese forsikringsbeviset og reklamere hvis dette ikke er i samsvar med hans behov. I denne saken er sikrede profesjonell og bistått av megler, og da må i hvert fall en slik regel gjelde, jf. FinKN 2019-310, 2019-186 og 2021-134. Sikrede er nærmest til å vite hva de forsikrede objektene er verdt, og dermed også nærmest til å rette forsikringssummen dersom denne er feil. Sikrede hadde tilstrekkelig tid og mulighet til å reagere på summen som han mente var for lav.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).